

TETRA-H
Nevelési és tojástermelési
technológia

TETRA-H nevelési és tojástermelési technológia

A kettős hasznosítású TETRA-H nyugodt vérmérsékletű, színes tollú hibrid a külterjes tartást is kitűnően tűri. A nagytestű, jó húsformájú kakasok 10-12 hetes korukra vágásra érettek, 1,5 kg feletti testtömegűek, míg a jércék 21-22 hetes korban megkezdik a tojásrakást.

TETRA-H hibridek értékmérő tulajdonságai

A TETRA-H, háztáji, kettős hasznosítású hibrid tartásánál az alábbi eredményeket érhetjük el:

	Intenzív tartás	Extenzív tartás
Elhullás a nevelés alatt, 10 hetes korig	2-3%	3-4%
Elhullás a nevelés alatt, 20 hetes korig	4-5 %	4-5%
Kakasok testtömege 8 hetes korban	1,00-1,20 kg	0,80-1,00 kg
Kakasok testtömege 10 hetes korban	1,30-1,40 kg	1,00-1,20 kg
Kakasok testtömege 12 hetes korban	1,60-1,70 kg	1,20-1,50 kg
Jércék testtömege 20 hetes korban	2,00-2,20 kg	1,80-2,00 kg
Tojástermelés kezdete	21-22. élethét	22-23. élethét
50%-os tojástermelés elérése	23-24. élethét	25-26. élethét
Csúcstermelés elérése	29-30. élethét	30-31. élethét
Tojástermelés 12 termelési hónap alatt	230-250 db	180-200 db
Napi takarmányfogy. a termelés alatt	13-14 dkg	13-14 dkg
Átlagos tojástömeg	60-62 g	60-62 g
Kifejlett tyúk testtömege	2,5-3,0 kg	2,5-3,0 kg

A háztáji termelésben, a termelés eltérő jellege, a különböző körülmények, férőhelyek miatt egységes technológia kidolgozása nehézkes. Ezért szigorú technológia helyett technológiai irányelveket közlünk, melyek megvalósítása esetén a TETRA-H hibridekben levő magas termelőképesség érvényre jut.

Istálló és berendezései

A TETRA-H hibrid kifejlesztésénél figyelembe vettük, hogy a tartáshoz alkalmazott épületek sokfélék, de a nagyüzemi tartási rendszertől többnyire alapvetően eltérnek abban, hogy természetes megvilágításúak és kifutós rendszerűek, vagy teljesen szabad tartásúak.

Zárt, vagy félig zárt épület esetén a trágyaaknás tartás a megfelelő, amikor is a tartózkodási felület mintegy 50%-át trágyaakna képezi.

Az etetőberendezés megválasztásánál lényeges szempont, hogy a takarmány szóródása ne legyen lehetséges, könnyen tisztítható és fertőtleníthető legyen. Ugyanez vonatkozik az itatóberendezésekre is.

Napocsibék részére, főként az első hetekben kiegészítő fűtésről kell gondoskodni. Zárt helyiségeknél pedig mindvégig biztosítani kell a megfelelő szellőzést, jó levegőt, de egyúttal a huzatmentes légáramlást is.

A tojóidőszakban fontos kiegészítő berendezések a tojófészkek. Kedvezően alkalmazhatók a 40-50 cm-es lábakon álló, kb. 30x25x40 cm-es fészkekre osztott egységek. Ajánlatos a fészkekben a 10-12 cm-es küszöb, az alom kikaparásának megakadályozása céljából. 4-5 tyúkra kell egy fészket számítani.

Előkészület új állomány fogadására

Napocsibét telepíteni csak kellően előkészített férőhelyre ajánlatos. A helyiség mentes legyen kórokozótól (baktériumok, penészgombák), mivel a fertőzőtség megnöveli a naposkori elhullást.

Telepítési sűrűség

A megfelelő tömeggyarapodás, illetőleg a későbbi tojástermelés érdekében, ha zárt vagy félig zárt a tartás, az alábbi telepítési sűrűség javasolt:

1-10 hét: 1 m² nevelési felületre 16-18 csibét telepíthetünk.

10 hetes kortól a kakasok kivágása esetén a megmaradó jércék részére nagyobb terület áll rendelkezésre és így megvalósul ugyanazon férőhelyen 1 m²-re a kb. 8-9 db-os sűrűség.

Tojóidőszakban, kezdetben 1 m²-en 7-8 tyúk, későbbiekben 6-7 tyúk tartása ajánlott (trágyaaknás férőhelyen).

Etető- és itatótér

A napocsibék etetése először a kivágott szállítókartonokból vagy etetőtálcákból történik. Ha az itatás kúpos önitatóval történik, 100 csibére egy tálcát és 1 kúpos itatót használunk. Később 100 állatra 4 m etetővályút vagy 2 db köretetót számítunk (40 cm). Az ajánlott itatótér 1,5 m vályú vagy 1 db körítató. A 20. héttől kezdődően az igény megduplázódik, de a kakasok időközi kivágásával az eredeti állomány felére csökken, így lényegében módosításra nincs szükség.

Hőmérséklet, istállóklíma

Napos korban a csibék hőmérsékleti igénye magas. A problémamentes fejlődéshez feltétlenül 30 °C fölötti hőmérséklet szükséges az első napokban. A 4-5. héttől kezdődően a hőmérsékleti igény csökken. Zárt tartás esetében az ammónia képződését szellőztetéssel kell megszüntetni. Az ammónia megkötésére alkalmas, ha a trágyaaknába időnként kevés szuperfoszfátot szórunk.

Takarmányozás

A háztáji baromfitartásban takarmányozás vonatkozásában számos változat lehetséges. Amennyiben teljes táp-etetést végeznénk, a következő módszer ajánlott:

1-4. hét	csibetáp
5-18. hét	jércetáp
19. héttől	tojótáp

Gyakori, hogy háztáji baromfitartásban fele arányban tápot, fele arányban pedig gabonadarát vagy melléktermékeket etetnek. Az ilyen jellegű takarékos takarmányozás TETRA-H esetében megvalósítható, de az alábbiakra ügyelni kell:

- az első 3-4 héten lehetőség szerint csak tápot etessünk, és fokozatosan álljunk rá gyengébb keverékre
- tojói időszakban az ásványi anyagok, elsősorban mészpótlásáról gondoskodni kell, részben szemcsézett mészkővel, részben a kereskedelemben kapható ásványi kiegészítővel.

Tápanyagigény

TETRA-H hibridek tápanyagigényére az alábbi számok irányadók:

	I. 1-4. hét csibetáp	II. 5-18. hét jérce v. házi keverék	III. 19. héttől tojótáp v. házi keverék
Nyersfehérje %	20-21	15-16	16-17
Energia, MJ/kg	11-12	10-11	11-12
Kalcium, összes %	1,0	1,0	3,75
Foszfor, összes %	0,7	0,65	0,7

Takarmányozás gyakorlata

A TETRA-H hibridek esetében, a kettős hasznosításnak megfelelően, egymástól eltérő időszakokat különböztetünk meg. A nevelés első időszakában mindenképpen a csibék megerősödése a cél, ezért szükséges a jó minőségű csibetáp, illetőleg annak korlátozás nélküli etetése.

A 4-5. héttől történik az átállás jércetápra vagy gyengébb minőségű házi keverékre. A kakasok tartásánál a jobb tömeggyarapodás a cél, így étvágy szerinti etetés történik. Amennyiben a jércék külön vannak tartva, illetőleg a kakasok kivágása után mindenképpen takarékosan, adagolt etetést alkalmazunk. A túlzott takarmányfelvétel ugyanis kedvezőtlen hatású a tojástermelésre.

Kakasok tömeggyarapodása és takarmányfogyasztás

A táblázatban vázolt takarmánykeverékek etetése mellett a növendék kakasok takarmányfogyasztása és tömeggyarapodása az alábbiak szerint alakul:

Élethét	Átlagos testtömeg (kg)	Heti takarmányfogyasztás (dkg)	Halmazott takarmányfogyasztás (kg)
1	0,10	9	0,09
2	0,20	19	0,28
3	0,35	22	0,50
4	0,50	25	0,75
5	0,65	28	1,03
6	0,80	32	1,35
7	1,00	37	1,72
8	1,15	42	2,14
9	1,30	48	2,61
10	1,45	50	3,11
11	1,55	52	3,63
12	1,65	55	4,18
13	1,75	57	4,75
14	1,85	58	5,33

A 9-10. héten az 1 kg tömeggyarapodásra felhasznált takarmány még 2,2 – 2,4 kg között van, ezt követően az arány romlik. Igaz, olcsóbb takarmányok felhasználásáról van szó, mégis nagyobb állományoknál 12-14. hét után a hízalás már kevésbé gazdaságos.

Jércék és tojótyúkok testtömeg fejlődése, takarmányozása

TETRA-H hibrid jércéknél 10. héttől ajánlott az adagolt, takarékos takarmányozás, mely mellett az alábbi tömegfejlődés várható:

Élethét	Átlagos testtömeg (kg)	Napi takarmány adag (g)	Heti takarmány adag (g)	Halmazott takarmány fogy. (kg)
1-10				3,100
11	1,10-1,30	63	441	3,541
12	1,20-1,40	65	455	3,996
13	1,30-1,50	68	476	4,472
14	1,40-1,60	73	511	4,983
15	1,50-1,70	76	532	5,515
16	1,60-1,80	80	560	6,075
17	1,70-1,90	83	581	6,656
18	1,80-2,00	86	602	7,258
19	1,90-2,10	89	623	7,881
20	2,00-2,20	95	665	8,456

A tojóidőszak kezdetén az adagok fokozatosan növelhetők, egészen 14 dkg/nap tyúkonkénti adagra. Ennél magasabb takarmányadag semmiképpen sem indokolt, mivel az állatok elhízása a tojástermelés szempontjából káros.

Állategészségügyi javaslat

Az állatok tartásánál mindenkor szükséges az elővigyázatosság, a fertőző betegségek behurcolásának megakadályozása. A biológiai tisztaság fenntartása nélkülözhetetlen, hogy állományunkat megvédjük a fertőző baromfibetegségektől. Általános érvényű szabály a tisztaság és a külső környezeti ártalmak távoltartása. Az állatok vakcinázási védelméről cégünk állatorvosai szívesen adnak útmutatást. Javaslatuk alapján a TETRA-H állományokat Marek-féle betegség, fertőző bronchitis, gumboro betegség, baromfipestis és baromfihimlő ellen célszerű vakcinázni. Betegség gyanúja esetén azonnal forduljon állatorvoshoz.

TETRA-H tojótyúkok várható tojástermelése

Élethét	Termelés %	Tojás Db/tojó	Élethét	Termelés %	Tojás Db/tojó
21	10	0,70	48	74	5,18
22	24	1,68	49	73	5,11
23	40	2,80	50	72	5,01
24	60	4,20	51	71	4,97
25	74	5,18	52	70	4,90
26	80	5,60	53	69	4,83
27	83	5,81	54	68	4,76
28	85	5,95	55	67	4,69
29	85	5,95	56	66	4,62
30	84	5,88	57	65	4,55
31	84	5,88	58	64	4,48
32	84	5,88	59	63	4,41
33	83	5,81	60	62	4,34
34	83	5,81	61	61	4,27
35	83	5,81	62	60	4,20
36	82	5,74	63	59	4,13
37	82	5,74	64	58	4,06
38	81	5,67	65	57	3,99
39	81	5,67	66	56	3,92
40	80	5,60	67	55	3,85
41	80	5,60	68	55	3,85
42	79	5,53	69	54	3,78
43	79	5,53	70	53	3,71
44	78	5,46	71	53	3,71
45	77	5,39	72	52	3,64
46	76	5,32	73	51	3,57
47	75	5,25	74	50	3,50